

POSTANOWIENIE

12 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 12 września 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Prokuratora Okręgowego w Gliwicach
przeciwko J.K., M.K., E.K., B. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Prokuratora Okręgowego w Gliwicach
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 17 lutego 2022 r., V ACa 336/19,

zwraca akta Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach w celu:

- doręczenia odpisu skargi kasacyjnej kuratorowi ustanowionemu dla B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.;**
- rozpoznania wniosku kuratora o ustanowieniu dla B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. pełnomocnika do reprezentowania w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

1. Zarządzeniem z 11 stycznia 2017 r., wydanym toku postępowania przed Sądem Okręgowym, dla pozwanej spółki B. w R. na podstawie art. 144 § 1 w zw. z art. 143 k.p.c. ustanowiony został kurator procesowy w osobie adwokat M.T., która działała za spółkę przed Sądami obu instancji. Kurator w imieniu Spółki wniosła apelację uwzględnioną przez Sąd Apelacyjny wyrokiem z 15 lutego 2022 r.,

od którego skargę kasacyjną wniósł powód - Prokurator Okręgowy w Gliwicach.

Przewodniczący w Sądzie Apelacyjnym w Gliwicach odpis skargi kasacyjnej doręczył kuratorowi pozwanej Spółki (k. 1001, k. 1006), a ten wystąpił o ustanowienie dla Spółki fachowego pełnomocnika w celu rozważenia celowości wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego (k. 1010). Przewodniczący wezwał wówczas kuratora o zwrot doręzonego mu odpisu skargi kasacyjnej, jako doręzonego błędnie (k. 1013), zaś od powoda zażądał podania aktualnego adresu Spółki, pod rygorem zawieszenia postępowania (k. 1012) i rygor ten zastosował postanowieniem z 25 sierpnia 2022 r., po tym jak powód oświadczył, że Spółkę, która nie działa pod adresem rejestrowym, powinien reprezentować ustanowiony w sprawie kurator. Postępowanie zostało podjęte postanowieniem z 20 grudnia 2022 r., a akta sprawy przedstawione Sądowi Najwyższemu.

2. Art. 143 k.p.c. jest podstawą ustanowienia kuratora dla strony postępowania, jeżeli wnioskujący o to uprawdopodobni, że miejsce pobytu strony nie jest znane. Ta przesłanka została przez powoda wykazana. Z art. 146 k.p.c. wynika, że do kuratora ustanowionego zgodnie z art. 143 i art. 144 k.p.c. stosuje się odpowiednio przepis art. 69 § 3 k.p.c., a zatem taki kurator jest umocowany do dokonywania wszystkich czynności łączących się ze sprawą. Czynności „łączące się ze sprawą” to nie tylko czynności podejmowane do czasu jej prawomocnego zakończenia, co ma miejsce w momencie wydania orzeczenia kończącego postępowanie apelacyjne przez sąd drugiej instancji. Ze sprawą łączą się też czynności podejmowane w postępowaniu zabezpieczającym, w postępowaniu prowadzonym w związku ze złożeniem wniosku o przyznanie stronie prawa pomocy, w postępowaniu wywołanym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia od orzeczenia wydanego w sprawie, a taki charakter ma m.in. skarga kasacyjna. Wyrażenie „łączyć się” oznacza bowiem nic innego niż „być połączonym w jedną całość” lub „kojarzyć się, mieć z czymś związek” (Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego,

<https://sjp.pwn.pl/szukaj/%C5%82%C4%85cz%C4%85cy.html>, dostęp 5.09.2023 r.). W niniejszej sprawie trzeba zatem uwzględnić (odmiennie niż w postanowieniach Sądu Najwyższego z 7 września 2021 r., IV CSKP 178/21; z 28 stycznia 2022 r., I CSK 148/22 oraz z 31 stycznia 2022 r.), że wprowadzie

postępowanie międzyinstancyjne wszczęte w związku z wniesieniem skargi kasacyjnej jest nowym postępowaniem w sensie ścisłym - techniczno-procesowym, lecz z punktu widzenia materialnoprawnego efektu, do którego ma doprowadzić stanowi ono kontynuację postępowania w sprawie prawomocnie rozstrzygniętej, co oznacza, że czynności podejmowane w jego toku należą do „czynności łączących się ze sprawą” w rozumieniu art. 69 § 3 k.p.c.

O konieczności dostrzegania takiego związku między postępowaniem zakończonym prawomocnie a postępowaniem wszczynanym przez wniesienie skargi kasacyjnej świadczy też zmiana art. 91 k.p.c. sprowadzająca się do jednoznacznego stwierdzenia, że przez „wszystkie łączące się ze sprawą czynności procesowe” ustawodawca chce rozumieć także czynności w związku z wnoszeniem skargi kasacyjnej. Przepis ten wszedł w życie z mocą od 1 lipca 2023 r. i ma zastosowanie do spraw w toku (art. 19 w zw. z art. 31 ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z 9 marca 2023 r., Dz.U. poz. 614).

Z powyższego wynika, że kurator ustanowiony dla spółki B. w R. na podstawie art. 144 § 1 w zw. z art. 143 k.p.c. w osobie adwokat M.T. jest umocowany do działania za tę spółkę także w postępowaniu kasacyjnym. Skoro kuratorowi odebrany został doręczony mu wcześniej odpis skargi kasacyjnej Prokuratora, a ponadto - nie został poddany pod ocenę Sądu wniosek kuratora o ustanowienie dla spółki fachowego pełnomocnika, to akta sprawy podlegają zwrotowi Sądowi Apelacyjnemu w celu uzupełnienia stwierdzonych braków w postępowaniu międzyinstancyjnym.

A.W.

[ms]

